

N:o 105.

Af herr **G. A. E. Kronlund m. fl.**, om anslag för inrättande vid Uppsala universitet af en personlig extra ordinarie professur i finsk-ugrisk språkvetenskap för docenten *K. B. Wiklund*.

Med anledning af nådig proposition, som i sin ordning var framkallad af förslag från vederbörande universitetsmyndigheter, beviljade 1898 års Riksdag för uppehållande af undervisning i finsk-ugriska språk, särskildt finska och lappska, vid Uppsala universitet ett extra anslag för år 1899 å 2,500 kronor, hvilket anslag sedan för hvarje år förnyats och under hela tiden uppburits af docenten i finsk-ugrisk språkvetenskap *K. B. Wiklund*, som från och med år 1894 vid universitetet på vederbörligt förordnande lämnat offentlig undervisning i sitt ämne, från och med år 1899 i utvidgad form enligt närmare bestämmelser, som utfärdats på grund af 1898 års Riksdags nyss anförda beslut. Till innevarande Riksdag har vederbörande sektion vid samma universitet hos regeringen hemställt om utverkande af anslag till en personlig professur för docenten *Wiklund*, och har denna hemställan vunnit kraftigt understöd af samtliga universitetsmyndigheter. Så åberopar universitetens kansler utom arten och omfånget af *Wiklunds* vetenskapliga undervisning och författarverksamhet jämväl hans förtjänster om den nya öfversättningen af Nya Testamentet till lappska, hvilket arbete företagits under *Wiklunds* ledning och delvis utförts af honom själf. Herr statsrådet och chefen för ecklesiastikdepartementet har vid ärendets behandling i statsrådet likaledes uttalat, »att det arbete, som af läraren i finsk-ugriska språk utföres vid universitetet, är mycket be-

tydelsefullt», och finner det arfvode, som docenten Wiklund för närvarande uppbär, vara väl ringa, men vill dock icke »för närvarandet» tillstyrka upprättande af en personlig professur för Wiklund, och Kungl. Maj:t inskränker sig i enlighet med herr departementschefens uttalande till att föreslå en höjning i det utgående arfvodet från 2,500 till 3,500 kronor.

Af nyss anförda uttalande inom statsrådet ha vi fått den uppfattning, att det äfven enligt vederbörande departementschefs mening blott är en tidsfråga, när docenten Wiklund skall i aflöningsförmåner likställas med andra akademiska lärare med fast anställning. Det kunde väl också synas ligga mindre vikt uppå, om detta sker något år förr eller senare. Enligt vår öfvertygelse kräfvor dock billighet och rättvisa att nu på en gång taga steget fullt ut och icke nöja sig med en blott interimistisk åtgärd.

I fråga om ämnets vikt för universitetsstudierna och betydelsen af att inom landet äga tillgång till en fullt sakkunnig målsman för två språk, som talas inom landet sjelft, kunna vi inskränka oss till att endast hänvisa till hvad af olika myndigheter anförts och hvarför i årets statsverksproposition (p. 34 under åttonde hufvudtiteln) utförligt redogöres. Vi äro förvissade om att Riksdagen skall till fullo behjärta där anförda, tungt vägande skäl. Att, sedan herr Wiklund som arfvode för sin undervisning först under 5 år måst åtnöjas med 900 kronor, sedan under 6 år uppburit 2,500 kronor, för honom för ett eller annat år inrätta ytterligare en mellangrad med 3,500 kronors aflöning synes oss icke vara nödvändigt, då det blott behöfves ytterligare 1,000 kronor för att fylla skillnaden mellan en e. o. professorslön och det nu föreslagna beloppet. Då Riksdagen anslagit medel för upprättande af en personlig professur åt en förtjänt vetenskapsman å det egyptologiska området, torde densamma säkerligen vara villig att bevilja medel för en likadan lärostol i de inom vårt eget fosterland talade finska och lappska språken.

Docenten Wiklund har, efter hvad handlingarna utvisa, i tio år lämnat väl vitsordad och fruktbarande akademisk undervisning i sitt ämne, har varit såsom språklig sakkunnig anlita i flera offentliga värf, har, enligt hvad från kompetent håll försäkras, utvecklat en vetenskaplig författarverksamhet, så omfattande och af så genomgripande betydelse för hans ämne, att han inom sitt område står fullt i jämbredd med samtidens allra förnämsta vetenskapsmän och inom den skandinaviska halfön ingen annan vare sig nu eller tidigare kan med honom däri jämföras. Han fyller slutligen redan i början af det år, för hvilket

Riksdagen nu har att uppgöra statsreglering, 37 år, en ålder, vid hvilken en begåfvad och verksam man har full rättighet att vänta lön för sina mödor i det allmännas tjänst under formen af en anspråkslös fast plats.

På grund af hvad sålunda blifvit anfördt, hemställa vi,

att Riksdagen, med afslag å Kungl. Maj:ts nådiga framställning om beviljande å extra stat under åttonde hufvudtiteln af ett anslag å 3,500 kronor för uppehållande af undervisning i finsk-ugriska språk, särskildt finska och lappska, vid Uppsala universitet, ville å ordinarie stat för år 1905 under samma hufvudtitel till en personlig extra ordinarie professur i finsk-ugrisk språkvetenskap för docenten vid samma universitet, filosofie doktor K. B. Wiklund bevilja ett anslag å 4,500 kronor med skyldighet för innehafvaren att meddela undervisning och fullgöra öfriga akademiska skyldigheter i den utsträckning, som för öfriga e. o. professorer är föreskrifvet eller kan komma att föreskrifvas.

Stockholm den 28 januari 1904.

G. Kronlund.

S. J. Enander.

A. Fr. Burman.

Albin Ahlstrand.
